

ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Παράπνοιο για ελλιπή οργανωτικά μέτρα ασφάλειας και μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση σε πληροφορίες

A. ΓΕΓΟΝΟΤΑ:

Στις 31/7/2020 υποβλήθηκε παράπνοιο στο Γραφείο μου από XXXXXXXXX (στο εξής ο Παραπνοούμενος) εναντίον του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας (ΤΕΝ) μετέπειτα Υφυπουργείου Ναυτιλίας (στο εξής ΥΦΥΝ) και XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, (στο εξής Καθ'ού το παράπνοιο).

2. Ο Παραπνοούμενος ισχυρίστηκε ότι ο Καθ'ού το παράπνοιο κατά και/ή περί το 2012, εξασφάλισε μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση σε προσωπικά δεδομένα που τον αφορούν στα οποία ήταν στην κατοχή του ΥΦΥΝ.

2.1. Συγκεκριμένα, ο Παραπνοούμενος πρόβαλε τον ισχυρισμό ότι ο Καθ'ού το παράπνοιο είχε άμεση πρόσβαση σε στοιχεία αίτησης που φυλάσσονταν στον φάκελό του ή τα απέκτησε έμμεσα από άτομο που είχε δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο του. Επιπρόσθετα, είναι ο ισχυρισμός του, ότι ο Καθ'ού το παράπνοιο δεν είχε δικαίωμα πρόσβασης στον συγκεκριμένο φάκελο, διότι δεν υπηρετούσε στον Τομέα Εκπαίδευσης και Πιστοποίησης Ναυτικών, δεν διενεργούσε επίσημη έρευνα που να του έδινε δικαίωμα πρόσβασης, ούτε και είχε άλλης μορφής εξουσιοδότηση πρόσβασης σε φάκελο αίτησης της χρονιάς 2000 -2001.

2.2. Επιπλέον, προβάλλει ως ισχυρισμό ότι, το παράπνοιο ενώπιον του Γραφείου μου τέθηκε με 8 και πλέον χρόνια καθυστέρηση, γιατί η διεύθυνση του ΥΦΥΝ τον απέτρεπε από την υποβολή του παραπόνου.

3. Στις 4/8/2020, 19/8/2020, 12/11/2020 και 7/12/2020 Λειτουργός του Γραφείου μου έστειλε ηλεκτρονικά μηνύματα προς τον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων (στο εξής ΥΠΔ) του ΥΦΥΝ, ζητώντας αρχικά τη θέση του για τους ισχυρισμούς του Παραπνοούμενου, υποβάλλοντας διευκρινιστικές ερωτήσεις και ζητώντας να αναφερθεί οτιδήποτε άλλο σχετικό με το υποβληθέν παράπνοιο.

4. Άλλα ζητήματα τα οποία τέθηκαν ενώπιον του Γραφείου μου από τον Παραπνοούμενο και τον Καθ'ού το παράπνοιο και δεν αφορούν στις αρμοδιότητες του Γραφείου μου, δεν θα ληφθούν υπόψιν και δεν θα εξεταστούν.

Θέσεις ΥΦΥΝ και Καθ'ού το παράπνοιο όπως αναφέρθηκαν από την ΥΠΔ:

5. Ο ΥΠΔ του ΥΦΥΝ στις 5/11/2020, 6/11/2020, 20/11/2020 και 23/12/2020 έστειλε απαντητικά ηλεκτρονικά μηνύματα προς το Γραφείο μου, αναφέροντας μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

5.1 Κατά τη διερεύνηση του παραπόνου, ο ΥΠΔ επικοινωνήσε και ενημερώθηκε τόσο από τον Καθ'ού το παράπονο όσο και από Λειτουργούς του ΥΦΥΝ, οι οποίοι λόγω της θέσης τους, ήταν γνώστες του θέματος και των διαδικασιών, κατά τον ουσιώδη χρόνο.

5.1.1. Ο ΥΠΔ σημείωσε και ανέφερε, ότι το ισχυριζόμενο συμβάν επισυνέβη πριν από οκτώ (8) και πλέον χρόνια και σε ότι αφορά στον ισχυρισμό του Παραπονούμενου ότι η διεύθυνση του ΥΦΥΝ, τον απέτρεπε από την υποβολή παραπόνου για διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο λήφθηκαν οι πληροφορίες από μέρους του Καθ'ου το παράπονο, ο ΥΠΔ ανέφερε ότι δεν εντοπίστηκε οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση, γραπτή αναφορά προς τούτο, είτε από τη διεύθυνση του ΤΕΝ, είτε μετέπειτα του ΥΦΥΝ.

5.1.2. Επιπρόσθετα, ο ΥΠΔ ανέφερε ότι, μετά από γραπτή επικοινωνία που είχε μαζί με τον Παραπονούμενο, του ανέφερε ότι εξ' όσων θυμάται έγινε προφορική υποβολή παραπόνου σε κάποιον από τους Αν. Διευθυντές της περιόδου 2012/2013, αλλά όχι επιτακτικά και ως απαίτηση.

5.2. Κατά τον ουσιώδη χρόνο, ήτοι το 2012, οι πληροφορίες που φυλάσσονταν στον προσωπικό φάκελο του Παραπονούμενου, ως ναυτικός, ήταν πολύ εύκολο να έχουν έρθει σε γνώση του Καθ'ου το παράπονο, καθότι τότε (το 2012) ήταν καταχωρισμένες στο ηλεκτρονικό σύστημα MARCOS και στο εικονίδιο SEAFARERS, στο οποίο είχαν πρόσβαση με νόμιμη εξουσιοδότηση πολλοί Λειτουργοί του ΥΦΥΝ, συμπεριλαμβανομένου και του Καθ'ου το παράπονο.

5.3. Η εξουσιοδότηση του Καθ'ου το παράπονο είχε εκχωρηθεί στο πλαίσιο των καθηκόντων του, από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων (μετέπειτα Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, στο εξής ΥΜΕΕ), δυνάμει των προνοιών του περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έκδοση και Αναγνώριση Πιστοποιητικών και Ναυτική Εκπαίδευση) Νόμου του 2000 όπως μεταγενέστερα τροποποιήθηκε, για έκδοση πιστοποιητικών ναυτικών και αναγνώριση πιστοποιητικών κράτους μέλους ή τρίτης χώρας. Συνεπώς, ο Καθ'ού το παράπονο είχε και πρόσβαση σε φακέλους ναυτικών και μπορούσε να ζητήσει να του προσκομίσουν οποιοδήποτε φάκελο, στη βάση της Αρχής της Νομιμότητας.

5.4. Ανεξάρτητα του Τομέα που προΐστατο ο Καθ'ου το παράπονο, η εξουσιοδότηση που του είχε εκχωρηθεί νόμιμα, του έδινε πρόσβαση στους φακέλους των ναυτικών και σε πληροφορίες που ήταν μέσα σε αυτούς και κατ' επέκταση και στο φάκελο του Παραπονούμενου. Ο ΥΠΔ προσθέτει ότι δεν προέκυψε από τη διερεύνηση ότι δόθηκαν στον Καθ'ου το παράπονο, περαιτέρω οδηγίες για έρευνα των πιστοποιητικών του Παραπονούμενου.

6. Ο ΥΠΔ σε ηλεκτρονική αλληλογραφία που είχε με τον Καθ'ου το παράπονο, του ανέφερε ότι το θέμα των προσόντων του Παραπονούμενου, προέκυψε κατά τη διάρκεια εξέτασης υπηρεσιακού θέματος.

6.1. Ο Καθ'ου το παράπονο, ανέφερε ότι τις υπό αναφορά πληροφορίες τις έλαβε προφορικά από τον ίδιο τον Παραπονούμενο και έθεσε ερωτήματα/απορίες που αφορούσαν στο εν λόγω θέμα αρχικά προς τον Διευθυντή, Αν. Διευθυντές και Προϊστάμενο του αρμόδιου τομέα κατά τον ουσιώδη χρόνο, αλλά δεν έλαβε απάντηση. Γι' αυτό το λόγο, απέστειλε επιστολή, προς τον Γενικό Διευθυντή του ΥΜΕΕ, με κοινοποίηση στον Αν. Διευθυντή του ΥΦΥΝ, χωρίς ν' αναφέρει τα στοιχεία του Παραπονούμενου, αλλά περιγράφοντας την κατάσταση και έθεσε ερωτήματα/απορίες. Ο Καθ'ου το παράπονο, ισχυρίστηκε ότι υπέβαλε τα ερωτήματα εκ της επαγγελματικής του θέσης και δυνάμει της εξουσίας που του εκχωρήθηκε από τον Υπουργό για επιθεώρηση πλοίων, έκδοση πιστοποιητικών και διερεύνηση ναυτικών ατυχημάτων.

7. Στο ηλεκτρονικό μήνυμα ημερομηνίας 20/11/2020 που απέστειλε στο Γραφείο μου ο ΥΠΔ του ΥΦΥΝ, ο Καθ'ου το παράπνο, αμφισβήτησε τη διαδικασία που ακολουθούσε το Γραφείο μου κατά την εξέταση της παρούσας υπόθεσης.

7.1. Σε απαντητικό ηλεκτρονικό μήνυμα ημερομηνίας 7/12/2020, Λειτουργός του Γραφείο μου ανέφερε μεταξύ άλλων στον Καθ'ου το παράπνο, ότι η διαδικασία εξέτασης παραπόνου από το Γραφείο μου γίνεται μέσω των ΥΠΔ του εκάστοτε υπεύθυνου επεξεργασίας. Το Γραφείο απευθύνεται στον ΥΠΔ και ο ΥΠΔ, απευθύνεται σε οποιοδήποτε άλλο εμπλεκόμενο άτομο, θέτοντας του ερωτήματα και διευκρινήσεις τα οποία μετέπειτα μεταφέρει στο Γραφείο μου. Η ίδια διαδικασία ακολουθήθηκε και στην παρούσα περίπτωση. Δηλώθηκε ότι όταν και εφόσον κριθεί αναγκαίο από τα δεδομένα που έχει ενώπιον του το Γραφείο μου, δύναται να επικοινωνήσει και απευθείας με εμπλεκόμενα πρόσωπα.

7.1.2. Επιπλέον, ενημερώθηκε ο Καθ'ου το παράπνο, ότι σε ότι αφορά στο Γραφείο μου δεν έχει καμία σημασία εάν υποβλήθηκε εκ μέρους του ερώτημα ή παράπνο ή καταγγελία ή διευκρίνιση. Το Γραφείο μου εξετάζει εάν ο τρόπος με τον οποίο εξασφάλισε τις πληροφορίες που αφορούν τον Παραπνούμενο, ήταν ο ενδεδειγμένος και κατά πόσο είχε έννομο συμφέρον/υποχρέωση να χρησιμοποιήσει αυτές τις πληροφορίες με τον τρόπο που τις χρησιμοποίησε.

8. Εν κατακλείδι, ο ΥΠΔ ανέφερε ότι, πλέον, όλοι οι φάκελοι των ναυτικών οι οποίοι φυλάσσονται σε αρχεία του ΥΦΥΝ, έχουν ψηφιοποιηθεί και δεν τηρούνται σε πρωτότυπη μορφή.

8.1. Επιπλέον, η πρόσβαση τόσο στο ηλεκτρονικό σύστημα MARCOS όσο και στο εικονίδιο SEAFARERS, έχει περιοριστεί σημαντικά από τον αρμόδιο τομέα μηχανογράφησης του ΥΦΥΝ και έχουν τεθεί ασφαλιστικές δικλίδες σε ότι αφορά στην πρόσβαση σε οποιοδήποτε αρχείο.

8.1.2. Συγκεκριμένα, η πρόσβαση σε όλα τα πεδία δεδομένων του ηλεκτρονικού συστήματος MARCOS, είναι ελεγχόμενη και γίνεται μετά από εξουσιοδότηση κάθε προϊστάμενου Τομέα, μετά από γραπτή αίτηση του υπαλλήλου ο οποίος αιτείται πρόσβασης, αναλόγως πάντα των καθηκόντων του. Στη συνέχεια παραχωρούνται από τον Τομέα Μηχανογράφησης του ΥΦΥΝ, κωδικοί στον κάθε αιτούντα που έχουν διάρκεια τριών (3) μηνών.

Θέσεις Παραπνούμενου:

9. Στις 4/8/2020, Λειτουργός του Γραφείου μου απέστειλε ηλεκτρονικό μήνυμα προς τον Παραπνούμενο και τον ενημέρωσε ότι στάληκε επιστολή προς τον ΥΠΔ του ΥΦΥΝ και ταυτόχρονα εξεφράστηκε και ο προβληματισμός του Γραφείου, κατά πόσο μπορεί να γίνει επαρκής διερεύνηση μετά το πέρας τόσο μεγάλου χρονικού διαστήματος.

9.1. Στις 5/8/2020 ο Παραπνούμενος απέστειλε ηλεκτρονικό μήνυμα στο Γραφείο, στο οποίο ανέφερε ότι είχε τηλεφωνική επικοινωνία με Λειτουργό του Γραφείου, πριν την υποβολή του παραπόνου και έλαβε διαβεβαίωση ότι, ο χρόνος δεν λειτουργεί αναγκαστικά αποτρεπτικά, γι' αυτό και προχώρησε στην υποβολή του παρόντος παραπόνου.

10. Στις 7/1/2021 Λειτουργός του Γραφείου μου έστειλε ηλεκτρονικό μήνυμα προς τον Παραπνούμενο, θέτοντας σε γνώση του τις θέσεις του ΥΠΔ του ΥΦΥΝ σε ότι αφορά

στους ισχυρισμούς του εναντίον ΥΦΥΝ και του Καθ'ου του παράπνο και ζήτησε όπως τοποθετηθεί επί αυτών μέχρι τις 4/2/2021.

11. Στις 15/1/2021 ο Παραπονούμενος απέστειλε τις θέσεις του, όμως από το λεκτικό που χρησιμοποίησε διεφάνει ότι παρερμήνευσε το περιεχόμενο του ηλεκτρονικού μηνύματος ημερομηνίας 7/1/2021, εκλαμβάνοντας το ως συμπεράσματα, αντί ως παράθεση των ισχυρισμών του ΥΦΥΝ και του Καθ'ού το παράπνο, επί των οποίων καλείτο να τοποθετηθεί.

11.1. Ως εκ τούτου, στις 19/1/2021 Λειτουργός του Γραφείου απέστειλε νέο διευκρινιστικό ηλεκτρονικό μήνυμα προς τον Παραπονούμενο (παρόλο που ήταν σαφές το περιεχόμενο του προηγούμενου ηλεκτρονικού μηνύματος), με αναφορά ότι οι θέσεις που καταγράφονται στο ηλεκτρονικό μήνυμα ημερομηνίας 7/1/2021 είναι του ΥΦΥΝ και του Καθ'ού το παράπνο και όχι συμπεράσματα του Γραφείου μου. Τέθηκαν σε γνώση του, με σκοπό να τις σχολιάσει και να έχω ενώπιόν μου όλα τα δεδομένα της υπόθεσης για την έκδοση απόφασης.

11.2. Ως εκ τούτου, το Γραφείο μου δεν είχε καταλήξει σε οποιαδήποτε συμπεράσματα, εφόσον ανέμενε και τις θέσεις του Παραπονούμενου πριν την έκδοση Απόφασης και η αναφορά σε «συμπεράσματα» στην απάντηση του δεν ευσταθούσε, καθότι το περιεχόμενο της απάντησης του θα τύγγανε μελέτης και αξιολόγησης στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Γραφείου μου.

12. Το υπόλοιπο περιεχόμενο του ηλεκτρονικού μηνύματος ημερομηνίας 15/1/2021 του Παραπονούμενου προς το Γραφείο μου, ανέφερε τα ακόλουθα:

12.1. Ο Παραπονούμενος διαφώνησε, με τις αναφορές του ΥΦΥΝ για το ηλεκτρονικό σύστημα MARCOS του ΥΦΥΝ. Ισχυρίστηκε ότι τα μόνα στοιχεία που μπορούσε να εντοπίσει ο Καθ'ού το παράπνο από το σύστημα MARCOS, ήταν ο αριθμός προσωπικού φακέλου (SFN) του και τι διπλώματα του είχαν εκδοθεί και πότε, όχι όμως τι δικαιολογητικά υπεβλήθησαν με την αίτηση του.

12.2. Το ηλεκτρονικό σύστημα MARCOS στην επιλογή για πληροφορίες για ναυτικούς, δεν περιελάμβανε στοιχεία των προσόντων που φυλάσσονται στον προσωπικό φάκελο και δεν είναι απεικόνιση του φακέλου ενός ναυτικού. Είναι μόνο αρχείο των πιστοποιητικών που έχουν εκδοθεί από τον Τομέα Εκπαίδευσης και Πιστοποίησης Ναυτικών του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας, όπως ονομαζόταν μέχρι το 2018, προς τον αιτούμενο το πιστοποιητικό, ναυτικό. Στο σύστημα φάνονταν τι πιστοποιητικά ναυτικής ικανότητας εκδόθηκαν, αλλά όχι η αίτηση και τα επισυναπτόμενα δικαιολογητικά, που κατατέθηκαν, σε έντυπη μορφή, όταν υποβλήθηκε η αίτηση. Τα έγγραφα που επισυναπτόνται σε αίτηση δεν φωτογραφίζονται (scanned) για να φυλαχθούν στο σύστημα, και αυτό δεν γινόταν ποτέ.

12.3. Όπως ο Παραπονούμενος ανέφερε, τα δικαιολογητικά που υπέβαλε και βρίσκονται στον φάκελο του, περιλαμβάνουν και δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Με τον αριθμό του προσωπικού του φακέλου που μπορεί να πήρε από το σύστημα ο Καθ'ού το παράπνο, μπορούσε να εντοπίσει το φάκελο του, στην αποθήκη που φυλασσόταν στο υπόγειο του κτιρίου του Τομέα, που ήταν αρχειοθετημένος και κλειδωμένος από το 2002, που του εκδόθηκε το δίπλωμα Πλοιάρχου Α' τάξης. Το γεγονός, όπως ανέφερε, ότι υπήρχε κλειδαριά στην αποθήκη που φυλάσσονταν οι φάκελοι, σε χώρο που μόνο το προσωπικό του Τομέα Εκπαίδευσης και Πιστοποίησης Ναυτικών δικαιούτο πρόσβαση διότι ήταν δική του αποθήκη, είναι απόδειξη της πρόθεσης της διεύθυνσης να ελέγχει την πρόσβαση στους φακέλους. Όπως ανέφερε, του επεξηγήθηκε ότι η κλειδαριά ήταν μηχανική, με συνδυασμό, και ο συνδυασμός της μηχανικής κλειδαριάς της αποθήκης ήταν ο ίδιος με τον συνδυασμό των μηχανικών

κλειδαριών που έδιναν πρόσβαση στα γραφεία του προσωπικού, άρα θα ήταν γνωστός και στον Καθ'ου το παράπονο, που εργαζόταν στον Τομέα Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων που στεγαζόταν τότε στον 2ο όροφο του κτιρίου. Επομένως την πρόσβαση θα την είχε όχι διότι την δικαιούταν λόγω θέσης, αλλά λόγω του γεγονότος ότι ο συνδυασμός της κλειδαριάς ήταν ο ίδιος.

12.4. Διαφώνησε ότι η εξουσιοδότηση που παραχωρήθηκε στον Καθ'ου του παράπονο του έδινε ελεύθερα το δικαίωμα να βλέπει τα στοιχεία προσόντων που υπάρχουν στους φακέλους ναυτικών. Ανάφερε ότι η συγκεκριμένη εξουσιοδότηση του Υπουργού προς τους επιθεωρητές πλοίων, μαζί με σειρά άλλων εξουσιοδοτήσεων, εκδόθηκε σε όλους, αμέσως μετά την πρόσληψη τους, για διαδικαστικούς λόγους.

12.5. Η πρόσβαση ενός επιθεωρητού πλοίων σε φακέλους που περιλαμβάνουν και προσωπικά δεδομένα, γινόταν με τον περιορισμό που αναφέρει ο εκάστοτε σε ισχύ νόμος, για το ποιοι έχουν δικαίωμα πρόσβασης.

12.6. Ο Καθ'ου το παράπονο, κατά τον επίδικο χρόνο, υπηρετούσε ως Προϊστάμενος του Τομέα Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων και όπως ο Παραπαινούμενος ανέφερε, δεν είχε δικαίωμα να ζητήσει να του προσκομίσουν φάκελο.

12.7. Ο Παραπαινούμενος, απέστειλε αποσπάσματα από ηλεκτρονική αλληλογραφία που είχε με τον Καθ'ου το παράπονο, στα οποία υπογράμμισε τις φράσεις «...Είδα το περίεργο να έχεις 7 χρόνια στη θάλασσα και να έχει πάρει πιστοποιητικό που απαιτούσε 8. Κοίταξα χωρίς να δημιουργηθεί αναστάτωση...» και «...που η δική μου ανεπίσημη εξέταση έδειξε ότι δεν εδικαιούσουν Πλοιάρχου...». Είναι ο ισχυρισμός του ότι αυτές οι αναφορές αποδεικνύουν ότι ο Καθ'ού το παράπονο παραβίασε τη νομοθεσία και εξασφάλισε τις πληροφορίες που τον αφορούν με μη νόμιμα μέσα.

12.8. Ο Παραπαινούμενος ισχυρίστηκε ότι υπέβαλε αυτοπροσώπως καταγγελίες σε τακτική βάση προς τον Αν. Διευθυντή της Διοίκησης του ΥΦΥΝ, σε ιδιαίτερες συναντήσεις στο γραφείο του και σε δύο (2) τουλάχιστον περιπτώσεις του έδωσε και έγγραφες καταγγελίες, στις 17/5/2012 και 24/7/2012, για τις ενέργειες του Καθ'ού το παράπονο εναντίον του. Η απάντηση που έλαβε από τη Διοίκηση του ΥΦΥΝ ήταν να μη δοθεί συνέχεια στο θέμα και επέλεξε να πειθαρχήσει στις νουθεσίες της διοίκησης.

12.8.1. Το ΥΦΥΝ ήταν ενήμερο για τις ενέργειες του Καθ'ού το παράπονο αλλά σε καμιά περίπτωση δε διερεύνησε τον τρόπο με τον οποίο ο Καθ'ου το παράπονο εξασφάλισε τις πληροφορίες που αφορούν στο άτομο του.

12.9. Ο Παραπαινούμενος ισχυρίστηκε ότι ο Καθ'ού το παράπονο δε νομιμοποιείτο εκ της επαγγελματικής του θέσης και δυνάμει της εξουσίας που του εκχωρήθηκε από το Υπουργείο για επιθεώρηση πλοίων, έκδοση πιστοποιητικών και διερεύνηση ναυτικών ατυχημάτων, να έχει γνώση των δεδομένων που τον αφορούσαν και ότι η αναφορά του Καθ'ού το παράπονο ότι τις πληροφορίες τις έλαβε μετά από συζήτηση που είχε με τον ίδιο, δεν αλλάζει το γεγονός ότι πέτυχε πρόσβαση στον προσωπικό του φάκελο για να τη διασταυρώσει.

12.10. Επιπρόσθετα, ο Παραπαινούμενος ισχυρίστηκε ότι διενεργήθηκαν δύο εσωτερικές έρευνες, το αποτέλεσμα των οποίων δεν ικανοποίησε τον Καθ'ού το παράπονο και γι' αυτό απέστειλε την επιστολή προς τον Γενικό Διευθυντή του ΥΜΕΕ καθώς και σε άλλες Υπηρεσίες για το υπό αναφορά θέμα.

B. ΝΟΜΙΚΗ ΠΤΥΧΗ:

13. Μεταξύ άλλων, στο **Άρθρο 4 (1) του Περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμος 138(Ι)/2001 (στο εξής Ν. 138(Ι)/2001)**, αναφέρεται ότι «Ο υπεύθυνος επεξεργασίας διασφαλίζει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (α) Υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία· (β) συλλέγονται για προσδιορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και δεν υφίστανται μεταγενέστερη επεξεργασία ασυμβίβαστη με τους σκοπούς αυτούς...».

13.1. Σύμφωνα με το **Άρθρο 10 παρ. (3) του Ν. 138(Ι)/2001** «...Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας. Αυτά τα μέτρα πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο ασφάλειας ανάλογο προς τους κινδύνους που συνεπάγεται η επεξεργασία και η φύση των δεδομένων που είναι αντικείμενο της επεξεργασίας.

Ο Επίτροπος παρέχει εκάστοτε οδηγίες για το βαθμό ασφάλειας των δεδομένων, καθώς και για τα μέτρα προστασίας που είναι αναγκαίο να λαμβάνονται για κάθε κατηγορία δεδομένων, ενόψει και των τεχνολογικών εξελίξεων...».

13.2. Στο **Άρθρο 5 του Γενικού Κανονισμού Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (στο εξής ΓΚΠΔ)** αναφέρονται οι Αρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως το ότι τα δεδομένα πρέπει να «α) υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο σε σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων («νομιμότητα, αντικειμενικότητα και διαφάνεια»), β) συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς: ... («περιορισμός του σκοπού»), ...». Σύμφωνα δε με την παρ. 2 του ίδιου Άρθρου «Ο υπεύθυνος επεξεργασίας φέρει την ευθύνη και είναι σε θέση να αποδείξει τη συμμόρφωση με την παράγραφο 1 («λογοδοσία»).»

13.3. Το **Άρθρο 24 παρ. 1 του ΓΚΠΔ** αναφέρεται στην ευθύνη του υπεύθυνου επεξεργασίας να «εφαρμόζει κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίζει και να μπορεί να αποδεικνύει ότι η επεξεργασία διενεργείται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Τα εν λόγω μέτρα επανεξετάζονται και επικαιροποιούνται όταν κρίνεται απαραίτητο.» και η **παρ. 2 του ίδιου Άρθρου** αναφέρει ότι «2. Όταν δικαιολογείται σε σχέση με τις δραστηριότητες επεξεργασίας, τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν την εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών για την προστασία των δεδομένων από τον υπεύθυνο επεξεργασίας».

13.4. Σύμφωνα δε με το **Άρθρο 32 παρ. 1 εδαφ. (β), (γ) και (δ) του ΓΚΠΔ**, θα πρέπει ο υπεύθυνος επεξεργασίας και ο εκτελών την επεξεργασία να «Λαμβάνουν υπόψη τις τελευταίες εξελίξεις, το κόστος εφαρμογής και τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας, καθώς και τους κινδύνους διαφορετικής πιθανότητας επέλευσης και σοβαρότητας για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων, και να εφαρμόζουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται το κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας έναντι των κινδύνων, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση: (...) β) της δυνατότητας διασφάλισης του απορρήτου, της ακεραιότητας, της διαθεσιμότητας και της αξιοπιστίας των συστημάτων και των υπηρεσιών επεξεργασίας σε συνεχή βάση, γ) της δυνατότητας αποκατάστασης της διαθεσιμότητας και της πρόσβασης σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε εύθετο χρόνο σε περίπτωση φυσικού ή τεχνικού συμβάντος, δ) διαδικασίας για την τακτική δοκιμή, εκτίμηση και αξιολόγηση της

αποτελεσματικότητας των τεχνικών και των οργανωτικών μέτρων για τη διασφάλιση της ασφάλειας της επεξεργασίας...» λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους «που απορρέουν από την επεξεργασία, ιδίως από τυχαία ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, αλλοίωση, άνευ αδείας κοινολόγηση ή προσπέλαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διαβιβάστηκαν, αποθηκεύτηκαν ή υποβλήθηκαν κατ' άλλο τρόπο σε επεξεργασία.» (Άρθρο 32 παρ. 2).

13.5. Το **Άρθρο 57 παρ. 1 εδάφιο στ)** αναφορικά με τα καθήκοντα της Εποπτικής Αρχής, αναφέρει μεταξύ άλλων, «*Με την επιφύλαξη των άλλων καθηκόντων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, κάθε εποπτική αρχή στο έδαφός της: ... στ) χειρίζεται τις καταγγελίες που υποβάλλονται από το υποκείμενο των δεδομένων ή από φορέα ή οργάνωση ή ένωση σύμφωνα με το άρθρο 80 και ερευνά, στο μέτρο που ενδείκνυται, το αντικείμενο της καταγγελίας και ενημερώνει τον καταγγέλοντα για την πρόοδο και για την έκβαση της έρευνας εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, ιδίως εάν απαιτείται περαιτέρω έρευνα ή συντονισμός με άλλη εποπτική αρχή, ...»*

Γ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ:

14. Να διευκρινίσω για άλλη μια φορά, ότι άλλα ζητήματα και διαδικασίες τα οποία τέθηκαν ενώπιόν μου και δεν αφορούν στις αρμοδιότητες του Γραφείου μου, δεν τα εξέτασα, ούτε τα έλαβα υπόψιν στην έκδοση της παρούσας απόφασης.

14.1. Κατά δεύτερον, να υπενθυμίσω ότι κατά τον επίδικο χρόνο τέλεσης της ισχυριζόμενης παραβίασης σε ισχύ ήταν ο Ν. 138(Ι)/2001, ο οποίος καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από τον Ν. 125(Ι)/2018, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 31^η Ιουλίου 2018.

15. Ως εκ τούτου καταλήγω ότι η ουσία στο υπό αναφορά παράπονο συνοψίζεται στα εξής:

15.1. κατά πόσο το ΥΦΥΝ εφαρμόζε κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφάλειας όσον αφορά στην πρόσβαση Λειτουργιών του σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, πριν και κατά το έτος 2012 και

15.2. (α) κατά πόσο ο Καθ'ου το παράπονο νόμιμα είχε πρόσβαση στις πληροφορίες που αφορούν στον Παραπονούμενο και
(β) αν η κοινοποίηση των εν λόγω πληροφοριών στον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων μετέπειτα Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (παρ. 6.1) συνιστούσε:

(i) παράβαση της Αρχής της Νομιμότητας σύμφωνα με το Άρθρο 4(1)(α) του Ν. 138(Ι)/2001, η οποία αποτυπώνεται και στο Άρθρο 5(1)(α) του ΓΚΠΔ και

(ii) αν η εν λόγω κοινοποίηση συνιστούσε εκ μέρους του Καθ'ου το παράπονο 2, επεξεργασία ασυμβίβαστη με τους αρχικούς σκοπούς συλλογής της κατά παράβαση της Αρχής του περιορισμού του Σκοπού που προβλέπει το Άρθρο 4(1)(β) του Ν. 138(Ι)/2001 και αποτυπώνεται στο Άρθρο 5(1)(β) του ΓΚΠΔ

16. Το ΥΦΥΝ, οφείλει ν' αποδείξει ότι έλαβε μέτρα ασφάλειας και προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για μη διαρροή προσωπικών δεδομένων του Παραπονούμενου, ως ο ισχυρισμός.

16.1. Επιπλέον, όπως ο ίδιος ο Παραπονούμενος ανέφερε, αυτά τα δεδομένα αρχειοθετήθηκαν στον προσωπικό φάκελο του το 2001/2002, άρα θα μπορούσε σε

οποιοδήποτε χρονική περίοδο από το 2001/2002 μέχρι και το 2012, να περιέλθουν σε γνώση του Καθ'ού το παράπονο και όχι κατ' ανάγκη το 2012.

16.2. Η θέση του ΥΦΥΝ, σε ότι αφορά στα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφάλειας πρόσβασης σε δεδομένα είναι ότι πριν και κατά το έτος 2012 αρκετοί νόμιμα εξουσιοδοτημένοι Λειτουργοί είχαν πρόσβαση στο ηλεκτρονικό σύστημα MARCOS και στο εικονίδιο SEAFARERS του ΥΦΥΝ. Επιπρόσθετα, φυλάσσονταν φάκελοι σε πρωτότυπη μορφή.

16.3. Δε δόθηκε οποιαδήποτε άλλη πληροφόρηση για το επίδικο χρονικό διάστημα, αλλά αναφέρθηκε ότι μετά την εφαρμογή του ΓΚΠΔ **α)** όλοι οι φάκελοι των ναυτικών οι οποίοι φυλάσσονται σε αρχεία του ΥΦΥΝ, έχουν ψηφιοποιηθεί και δεν τηρούνται πλέον σε πρωτότυπη μορφή και **β)** η πρόσβαση στο εικονίδιο SEAFARERS και σε όλα τα πεδία δεδομένων του ηλεκτρονικού συστήματος MARCOS είναι ελεγχόμενη και γίνεται μετά από εξουσιοδότηση κάθε προϊστάμενου Τομέα, μετά από γραπτή αίτηση του υπαλλήλου ο οποίος αιτείται πρόσβασης, αναλόγως πάντα των καθηκόντων του. Στη συνέχεια παραχωρούνται από τον Τομέα Μηχανογράφησης του ΥΦΥΝ, κωδικοί στον κάθε αιτούντα που έχουν διάρκεια τριών (3) μηνών.

16.4. Όπως ο ΥΠΔ του ΥΦΥΝ ανέφερε το μεγάλο χρονικό περιθώριο που παρήλθε από το ισχυριζόμενο συμβάν, δυσκόλεψε την προσπάθεια εξεύρεσης περαιτέρω πληροφοριών.

16.5. Το θέμα του χρόνου που παρήλθε από τον χρόνο τέλεσης του ισχυριζόμενου συμβάντος, είναι θέμα που απασχόλησε και το Γραφείο μου, εφόσον δυσχεραίνει και σε κάποιες περιπτώσεις εμποδίζει τη σαφή και εμπειριστατωμένη τεκμηρίωση των γεγονότων. Οι πληροφορίες που τέθηκαν ενώπιον μου από την ΥΠΔ του ΥΦΥΝ αναφορικά με τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που ίσχυαν κατά το επίδικο χρονικό διάστημα, υπό το πρίσμα του Ν. 138(Ι)/2001, δεν επιτρέπουν να εξαχθεί με ασφάλεια το συμπέρασμα ότι, υπήρχαν ελλιπή μέτρα που ενδεχομένως να συνιστούσαν παράβαση του Ν. 138(Ι)/2001 και του ΓΚΠΔ.

16.5.1. Ως εκ τούτου, το εύλογο χρονικό διάστημα υποβολής κάποιου παραπόνου ενώπιον μου είναι σημαντικό κομμάτι της ορθότερης και πιο τεκμηριωμένης διερεύνησης, τόσο από πλευράς των εμπλεκόμενων μερών όσο και από το Γραφείο μου.

16.6. Προσθέτω ότι, με βάση τον ΓΚΠΔ η λήψη τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας, πρέπει να είναι μια συνεχής διαδικασία, ανάλογη του είδους και της φύσεως της επεξεργασίας, τις τεχνολογικές εξελίξεις και των κινδύνων για τα υποκείμενα των δεδομένων, γεγονός που συνηγορεί ότι, τα μέτρα που ίσχυαν κατά τον ουσιώδη χρόνο δυνατόν να ήταν τα ενδεδειγμένα.

16.7. Ως εκ τούτου, δεν μπορώ να καταλήξω με ασφάλεια ότι τα μέτρα που ίσχυαν κατά τον ουσιώδη χρόνο, συνιστούσαν εκ μέρους του τότε ΤΕΝ παράβαση του Ν. 138(Ι)/2001 και εν συνεχεία του ΓΚΠΔ.

17. Το θέμα προέκυψε το 2012, και αυτό δεν αμφισβητήθηκε από κανένα εμπλεκόμενο μέρος, κατά τη διάρκεια μελέτης και/ή προκήρυξης θέσης που αφορούσε στο ΥΦΥΝ.

17.1. Ο μεν Παραπονούμενος ισχυρίστηκε ότι ο Καθ'ού το παράπονο έλαβε γνώση των δεδομένων που τον αφορούσαν είτε άμεσα είτε έμμεσα από τον προσωπικό του φάκελο και ο Καθ'ού το παράπονο ισχυρίστηκε ότι τα δεδομένα που αφορούσαν στον Παραπονούμενο αφενός τα έμαθε από τον ίδιο τον Παραπονούμενο σε συζήτηση που

είχαν μεταξύ τους και αφετέρου εκ της επαγγελματικής θέσεως του είχε νόμιμο δικαίωμα να τα γνωρίζει.

17.2. Οι ισχυρισμοί και θέσεις του Παραπονούμενου και του Καθ'ού το παράπνο, είναι εκ διαμέτρου αντίθετες και δεν υπάρχουν οποιαδήποτε στοιχεία, τα οποία να ενισχύουν την μια θέση περισσότερο από την άλλη.

17.3. Το δε ΥΦΥΝ ισχυρίστηκε ότι ο Καθ'ού το παράπνο είχε νόμιμη εξουσιοδότηση για πρόσβαση σε φακέλους ναυτικών

17.4. Η ηλεκτρονική αλληλογραφία που μου απέστειλαν αμφότερα τα μέρη και η οποία θεωρήθηκε από τους ίδιους ως υποβοηθητική, αναφέρεται σε θέματα που δεν άπτονται των αρμοδιοτήτων του Γραφείου μου αλλά διοικητικών θεμάτων και διαδικασιών. Οι μεμονωμένες εκφράσεις δεν αποτελούν γεγονότα ή αποδεικτικά στοιχεία.

18. Ο Καθ'ού το παράπνο αρχικά χρησιμοποίησε τις πληροφορίες που αφορούσαν στον Παραπονούμενο, εντός του ΥΦΥΝ, αφού απέστειλε ηλεκτρονικό μήνυμα και/ή επιστολή προς τον Αναπληρωτή Διευθυντή του ΥΦΥΝ.

18.1. Σε μεταγενέστερο στάδιο, εφόσον δεν έλαβε απάντηση στα ερωτήματα που έθεσε ενώπιον του Αναπληρωτή Διευθυντή του ΥΦΥΝ, απέστειλε επιστολή προς τον Γενικό Διευθυντή του ΥΜΕΕ με κοινοποίηση στον Αν. Διευθυντή ΤΕΝ νυν ΥΦΥΝ.

18.2. Στην επιστολή που απέστειλε προς τον Γενικό Διευθυντή του ΥΜΕΕ ημερομηνίας 29/11/2012, ο Καθ'ού το παράπνο, δεν χρησιμοποίησε το ονοματεπώνυμο του Παραπονούμενου, αλλά περιέγραψε τα επαγγελματικά προσόντα που κατέχει ο Παραπονούμενος και τα αντιπάρεβαλε με τα επαγγελματικά προσόντα που προνοεί κατά τον ισχυρισμό του Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Εκδοση και Αναγνώριση Πιστοποιητικών και Ναυτική Εκπαίδευση) Νόμος του 2000 (Ν. 109(Ι)/2000).

18.3. Στην απαντητική επιστολή του Γενικού Διευθυντή του ΥΜΕΕ ημερομηνίας 31/5/2013, γίνεται για πρώτη φορά αναφορά στο επώνυμο του Παραπονούμενου, (σελ 2, παραγρ. 4 και 7). Το υπόλοιπο περιεχόμενο της επιστολής δεν αφορά τις αρμοδιότητες του Γραφείου μου.

Δ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ/ΚΑΤΑΛΗΞΗ:

19. Κατά πρώτον επαναλαμβάνεται ότι η μεγάλη καθυστέρηση στην υποβολή του παραπόνου ενώπιον του Γραφείου μου, δυσκόλεψε την όλη διερεύνηση της υπόθεσης.

20. Ως εκ τούτου, ο ισχυρισμός του Παραπονούμενου ότι το ΥΦΥΝ δεν εφαρμόζε κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφάλειας όσον αφορά στην πρόσβαση Λειτουργιών του σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, πριν και κατά το έτος 2012 κρίνεται ως αβάσιμος, εφόσον σύμφωνα με τα ενώπιον μου δεδομένα δεν μπορώ να καταλήξω με ασφάλεια ότι τα μέτρα που ίσχυαν κατά τον ουσιώδη χρόνο, συνιστούσαν εκ μέρους του τότε ΤΕΝ παράβαση του Ν. 138(Ι)/2001 και εν συνεχεία του ΓΚΠΔ.

21. Όσον αφορά στο ερώτημα αν ο Καθ'ού το παράπνο νόμιμα είχε πρόσβαση στις πληροφορίες του Παραπονούμενου, υπό το πρίσμα των όσων αναφέρω στην παράγραφο 16.7 και 20 πιο πάνω και λαμβάνοντας υπόψιν όλα όσα έχουν τεθεί ενώπιον μου, διαφαίνεται ότι ο Καθ'ού το παράπνο νόμιμα είχε πρόσβαση στα δεδομένα του Παραπονούμενου.

22. Σε σχέση με το ερώτημα που θέτω στην παράγραφο 15(2)(β)(ii), νοούμενου ότι η αλληλογραφία που είχε ο Καθ'ού το παράπνο με τον τότε Αν. Διευθυντή του ΥΦΥΝ και τον τότε Γενικό Διευθυντή του ΥΜΕΕ αναφορικά με τον Παραπνοούμενο, ήταν ενδοϋπηρεσιακή και όχι άσχετη με τις αρμοδιότητες του Υπουργείου δεν συνιστούσε εκ μέρους του Καθ'ού το παράπνο παράβαση της Αρχής του Περιορισμού του Σκοπού.

23. Έχοντας υπόψη τα γεγονότα, την ανάλυση όπως αυτή έχει επεξηγηθεί πιο πάνω, καθώς και τις προνοιες του Άρθρου 57 παρ. 1 εδαφ. στ), δεν έχω διαπιστώσει παράβαση δυνάμει των διατάξεων του Ν. 138(Ι)/2001 και του ΓΚΠΔ από μέρους του ΥΦΥΝ και του Καθ'ού το παράπνο. Ως εκ τούτου δε θεωρώ ότι δικαιολογείται οποιαδήποτε περαιτέρω ενέργεια για επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Ειρήνη Λοϊζίδου Νικολαΐδου
Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων
Προσωπικού Χαρακτήρα